

ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНЦІВ
В АМЕРИЦІ
„САМОПОМІЧ”

Р. БЛІНСЬКИЙ

НАШІ ДІТИ В НЕБЕЗПЕЦІ

Ню Йорк 1959

diasporiana.org.ua

Процес вrostання нашої молоді в тутешній ґрунт зачинає в останніх часах приймати щораз більше нездорові форми. Велика частина наших дітей затрачує в прискоренім темпі свої вартісні питомі прикмети і засвоює на їх місце не цінні риси американської духовости, тільки хоробливі продукти великоміського морального розкладу. Вона відчужується духово від батьків, покидає їх мову, звичай й ідеалістичний життєвий світогляд та заступає його примітивним матеріалістичним гедонізмом з безоглядним самолюбством і виключною погонею за всякими приємностями і грошем. Та погоня веде до конфліктів з родичами а з часом і з зовнішнім оточенням і законом. Множаться випадки ексцесів і молодечої злочинности.

Ще рік тому здавалося нам, що справа морального розкладу серед молоді і молодечої злочин-

Передрук з місячника
„Новий Світ”

ности нас безпосередньо не доторкає, бо ми відпорні проти тієї зарази. Нині знаємо, що так добре не є, що розклад зачинає добиратися вже до нас. Щоправда, не було в нас ще убивств чи великих грабунків, але на жаль занотовано вже ряд крадіжей, навіть публічного майна, нічні гулянки і п'яничання підروствків, наркотики, і втечі з дому хлопців і дівчат.

Випадки зібрані з кількох місцевостей доказують не льокальний характер недуги. Вони поки що рідші як серед оточення, всеж таки їх наявність свідчить понад усякий сумнів, що наша відпорність слабне і що з розкладом треба боротися.

Кілька слів про молодечу злочинність в Америці

Молодеча злочинність в Америці не нова справа. Вона турбує батьків цієї країни вже від десятиків літ. Постійний скорий зріст її в останніх роках затривожив суспільність і викликав публічну дискусію. Одні твердять, що

американська молодець у 97% морально здорова і що тільки менше як 3% з неї психічно звихнених є джерелом усіх клопотів. Причиною того звихнення мали би бути частинно вроджені аномальності, частинно психічні потрясення й напруги в молоді посталі на тлі невідрадних відносин, особливо в наслідок розбитих родин і алкоголізму. Інші дискусанти, хоч не заперечують впливу згаданих чинників, уважають, що підложжя розкладу й молодецької злочинності куди ширше і що шукати його треба в матеріалізмі тутешньої суспільності і нездоровім його впливі на молодець.

Наш власний досвід промовляє за тим другим поглядом. В ріднім краю ми з повним правом були горді на моральну вартість нашої молоді, на її характерність, ідейність, жертвенність і патріотизм. Психічних потрясень доля нам не щадила, згадати б тільки війни ведені на нашій території, чужі окупації, матеріальні труднощі, часто злидні й терор окупантів. Одначе все те не скри-

вило молоді, не викликало й сліду молодечої злочинності. Не було її ні в таборах у Німеччині ні тут в Америці у перших роках по приїзді. Щойно по 8 роках тутешнього побуту бачимо перші її прояви. Хіба не треба кращого доказу, що найважливішою причиною нещастя є нездорові впливи тутешнього середовища.

Вони діють поволі, але постійно на нас всіх, старих і молодих, а випадки молодечої злочинності є тільки більше помітними проявами тих змін, які серед нас відбуваються. Серед молоді скаля тих змін дуже широка: від виховних труднощів, на які нарікають батьки аж до далеко посуненої моральної декаденції, від якої вже тільки малий крок до злочинності.

Хата, школа і оточення

Про місце, яке певна молода людина займає в тій скалі рішають: її домашнє виховання, впливи школи й оточення. Вплив рідної хати все найважливіший. Досвід, навіть вже наш тутешній,

показує, що де родичі дбають не тільки про виживлення, але й про виховання дітей, там діти залишаються здебільша морально здорові помімо деструктивних впливів оточення. Дуже вартісним показався також виховний вплив курсів українознавства і наших молодечих організацій хоч і вони невеликі зовсім вирівнати виховні занедбання батьків.

На жаль домашнє виховання тут доволі часто не дописує. Молодечі організації і нечисленні українознавчі курси охоплюють тільки невеликий відсоток молоді. Де бракує одного і другого там перемагають впливи середовища, яких тутешня публічна школа звичайно не вміє скомпензувати. У висліді діти рівняються що раз більше на той негативний асупільний тип схарактеризований попередньо. Його кількість у нас постійно зростає й загрожує стати незадовго більшістю. Вже нині бачимо, що половина нашої молоді, колись найвразливішої і громадсько найактивнішої частини нашої асупільности, стала най-

більше байдужим відламом нашої емігрантської громади.

Наш широкий загал не здає собі якслід справи з того стану. Не розуміє того й більшість родичів, а особливо тих мамів, які свої діти вважають вершком досконалости. На жаль щораз частіші випадки, що та опінія вривається, коли синок чи доня зачинає приходити по півночі на підпитку до хати, або коли їх досконалість зачне оспорювати школа, а то й поліція і суд. Щойно тоді мами плачуть і нарікають: якби ми були знали до чого йде, — кажуть вони, — були би до того не допустили. І це правда: родичі мусять ясно знати, що грозить їх дітям, звідки йде та загроза і що її протиставити. Тільки тоді вони зможуть запобігати нещастю, що є в сотеро легше, як направляти зло, що вже сталося.

Що грозить дітям, можна коротко зясувати: дійсність показує, що діти, яких вихованням родичі не досить цікавляться, мають в тутешніх умовах пригожі вигляди розледащити,

розпіячитися, стати наркоманами, злодіями, чи навіть гіршими злочинцями.

Нездорові впливи йдуть з отруєння: з вулиці, від товариства в школі, з коміксів, телевізії, кіна, брукових газет. Вони несуть: розбуджування нижчих інстинктів, егоїзм і асупільне наставлення, легковаження до родичів і всего що їм дороге, безідейність і погоню за приємностями, що в свою чергу веде до матеріалізму і надмірного культу гроша. Не стримувана погоня за приємностями і грошем звичайно скоро доводить до наслідків згадуваних попередню.

Що робити?

Тим шкідливим впливам родичі можуть частинно протидіяти. Вплив вулиці можна заступити садком, пластом чи іншою молодечою оранізацією. Комікси — вартісною літературою для молоді, передовсім своєю. Можна обмежити й контролювати телевізію й кіно. Одначе вповні виключити зовнішні впливи, прак-

тично неможливо. Щоби їх зрівноважити, треба протиставити їм ідеї і почування настільки живі й сильні, щоби вони могли всеціло захопити дітей. Те останнє найуспішніший середник оборони, головний засіб морального збереження дітей. Молодь *мусить* чимось захоплюватися і як не піддати її чогось вартісного, то вона схоплює з оточення, чи придумує сама ідеї нераз безглузді і шкідливі. Наприклад молодечі гетти створили собі ідею оборони своєї мешканевої ділянки проти доступу геттів з інших ділянок і за те безглуздя криваво воюють між собою.

Які ідеї маємо ми піддавати нашій молоді? Чи маємо шукати за якимись новими американськими ідеями, чи за чимось, чого не найшли ще тутешні виховники? Чи не простіше й певніше є зберегти нам те, що досі держало нас морально здоровими: наш власний привезений з дому світогляд, наші старі мірила вартостей і ті ідеї, що одушевляли нас колись, заставляли до праці і жертв.

Бачимо, що розклад молоді є

вислідом процесу уподібнювання. Його причиною є комплекс меншеартости. Джерелом того комплексу є перенятий безкритично від оточення забобонний культ гроша і міряння всего і всіх тільки долями. Предметом пошани й взором до наслідування для молоді стали доробкевичі і спекулянти, типи з правила асуспільні і негативні. Щоби зліквідувати причину зла, треба покінчити з культом мамони і вернутися до наших давних критеріїв: цінити ближніх не після їх доходів, тільки згідно з тим, що вони варті як люди і громадяни. Ті мірила дадуть нам змогу дивитися на наше оточення з почуттям власної гідності. Тоді зчезне комплекс меншеартости, а з ним і гін до наслідування всего чужого без розбору.

Боротьбу проти матеріалізму з його ідопоклонством для гроша і проти його наслідків: егоїзму й безідейности треба зачинати від родичів. Вони мусять зрозуміти, що характери, честь і щастя дітей важніші як вигоди й до-

ляри. В тій боротьбі доведеться зустріти труднощі, а саме:

1. Вже існуюче малпійство й уподібнювальні нахили в частини родичів у висліді комплексу меншевартости.

2. Вже довершене зматеріалізування й виключну безтямну погоню за грошем в іншій частини родичів, які захоплюються нею так, що виховання дітей сходить на третій плян.

3. Пропаганду за прискоренням нашого винародовлення. Вона появилася з підозрілих джерел рівночасно у всіх більших скупченнях нашої нової еміграції в Америці, всюди в виді тих самих теорій і йде мабуть від тих сил, яким наша протибольшевицька активність тут не вигідна. Вона твердить, що наше винародовлення тут неминуче і що немає ніякого значення, чи це станеться кілька літ скорше чи пізніше. Що шкода витрачувати непотрібно енергію на даремні зусилля національного збереження, які приносять нам тільки шкоду, бо витворюють у дітей душевне роздвоєння і роблять їх

у житті нещасливими. Що навіть говорення вдома по українськи шкодить дітям, бо внеможливиює їм засвоїти добру англійську мову. Що також влада дуже нерадо дивиться на вперте зберігання нами своєї етнічної окремішности і з того приводу можна навіть мати більші неприємности.

Не здогадуючись джерела і цілей тих тверджень, широкий загал не все ставить до них критично. Тому не хочемо залишити їх без відповіді. Зачнім від першого, мовляв, ми скорше чи пізніше мусимо безслідно розтопитися у тутешнім „мелтінг пат”. Ми не виключаємо тієї можливості колись у дальшій майбутній, якщо залишимося пасивні, але не думаємо прискорювати її тільки тому, що Москві треба позбутися активних ворогів. Наш обов'язок заждати з тим щонайменше доти, доки не поможемо Україні звільнитися від Росії. Це наша повинність супроти братів, що залишилися в краю. Без її виконання ми були би тільки звичайними дезертира-

ми. В тій вірі і з тією думкою мусять рости й виховуватися наші діти. Це не тільки не обіднить їх, але навпаки збагатить їх, дасть їм ідею і високу життєву мету, яка буде для них безпекою проти матеріалізму й розкладу. Над балачками про погану англійську вимову дітей, що говорять вдома по українськи не варто й задержуватися, бо щоденний досвід доказує їх неправдивість. Також спроба страшити нас негодуванням влади за не досить скору асиміляцію вказує на походження тієї пропаганди. Тут за сантимент до старого краю навіть шанують громадянина, добачуючи в тім доказ його характерности і навпаки, на надмірно скору асиміляцію дивляться підзорливо, мовляв, хто для інтересу дуже легко відрікся свого, той за ще ліпшу заплату готов так само легко продати й свою другу батьківщину.

Ось висказ американського сенатора (на святі 40-тя нашої державности): „чого Америка може надіятися від такого громадяни-

на, що навіть свого власного народу не любить!”

Не є в інтересі американської держави, щоби ми й наші діти скоро забули по українськи. Навпаки, влада зацікавлена в тому, щоби ми й інші етнічні групи добре тямали свої рідні мови. ЗДА потребують якнайбільше громадян з добрим знанням чужих мов і хоч витрачують величезні суми на вишколювання таких знавців, їх усе ще замало. Тому останніми часами закликають навіть у пресі і по школах зберігати й використовувати те знання мов, яке емігранти привезли з собою.

Виходить, що московська пропаганда за прискоренням нашого винародовлення, хоч пробує страшити нас негодуванням влади, на ділі йде проти її інтересів. Для нас вона шкідлива головню тим, що підриває в людей віру в можливість довшого національного збереження еміграції. Вона впливає подібно, як ділало колись повіря азтеків у те, що зі сходу мають прийти білі боги, які запанують над ними. Та віра спараліжувала оборону азтеків і довела

до того, що їх держава майже без спротиву дала себе опанувати жмінці чужих пройдисвітів.

Проблема національного збереження

Коли мова про неминучість затрати етнічних прикмет, то варто пригадати, що польська шляхта жила розсіяна серед нас кілька століть і залишилася собою тільки тому, що вважала себе чимсь ліпшим. Те саме було з англієцями в Індіях. Жиди вже 19 століть розсіяні по світі й зберегли свою самобутність також тому, що вважали себе вибраним народом, вартіснішим від других. Не змінємося й ми в південній Америці, бо там не почуваємо себе меншевартними від оточення. Висновок: скоро винародовлюються тільки ті, що самі бажають уподібнитися, себто ті, що не цінують своєї вартости настільки, щоби хотіти залишитися собою.

Коли мова про жидів і їхню двотисячлітню відпорність, то в нас кажеться звичайно: „жиди то

щось зовсім інакше, їх держить їхня релігія”. На ділі значна частина їхньої нинішньої релігії, це культ національної традиції. Їхні релігійні свята, це здебільша річниці важніших історичних подій з їхнього минулого. Їх талмуд це м. і. також пляновий кодекс національного збереження.

Нас українців опинилося так багато поза межами рідного краю, що й перед нами стає у весь ріст проблема створення нашої власної системи збереження. В нас це настільки легше, що нам потрібне те збереження на короткий час, доки Україна не добуде і не закріпить якслід своєї повної незалежности і доки ми мусимо активно допомагати їй в тому.

Що створення системи національного збереження можливе і що воно не обумовлене якоюсь спеціальною релігією, доказує факт, що ми вже були налаждали щось досить подібне в тридцятих роках в Галичині. Хоч уся влада і сила були в польських руках, хоч ми були подіравлені спольщеними містами і польськими ко-

льоніями, ми все таки спромоглися були зберегти вповні свій власний духовий світ, власний життєвий стиль. Кожного, хто накладав з ворогом, ми трактували з погордою як хруня, без огляду на його суспільну позицію чи масток. Та однозгідна публична опінія виявляла величезну силу. Воля бути собою домінувала. За двадцять літ польської неволі національна свідомість українських мас не послабла, тільки зросла.

Наша тодішня система національного збереження була достроена до тодішніх умовин. Нині на еміграції вони зовсім інакші. Ми тут не поневолені автохтони, тільки добровільні емігранти. Ми зацікавлені не в ізолюванні себе від решти громадян, тільки в засвоєнні всего того, що варто засвоїти. Зате ми хочемо зберегти себе від того, що для нас шкідливе, від тієї моральної зарази, що розкладає тутешню суспільність і її молодь і вже добирається до нашої. У нашім власнім інтересі і в інтересі нового краю хочемо задержати те найвартніше, що ми з собою

привезли, наш моральний світогляд, наше розуміння чести, наші ідеали. Методика того збереження сама не з'явиться, над нею треба нам буде добре попрацювати. Те що було тут про те сказане, це тільки дуже загальні напрямні.

Практичні оборонні засоби

Ми розглянули негативні зовнішні впливи на виховання нашої молоді і їх наслідки та теоретичні, зокрема психологічні можливості нашого збереження. Тепер перегляньмо з організаційного боку наші оборонні засоби: виховні чинники, які вже діють або які ми могли би змобілізувати в нашу користь. Сюди належать: рідна хата, українська школа, батьківські комітети, частинно українські і неукраїнські школи, молодечі організації, церкви, преса, радіо і телевізія, література, театр і кіно.

Рідна хата

Найважливішим виховним чинником є для нас в тутешніх

умовах рідна хата себто передовсім родичі. Вони мають найбільше стичности з дітьми, звичайно найбільше довіря в них і тому можуть мати на них найсильніший вплив. Коли домашнє виховання все ж таки недомагає, в тому винуваті: нерозуміння справи родичами, брак часу за роботою, невміння виховувати — особливо у складніших випадках, а нераз і звичайне недбальство чи легкодушність. Зачнім від останнього. Діти не є виключна приватна власність родичів. Суспільність має також право до них. Потрібна тверда публична опінія про виховні справи, з якою і менше дбайливі родичі мусіли би рахуватися.

Недостачі вміння виховувати треба виправляти вказівками через батьківські комітети й жіночі організації і через відповідну літературу для родичів. Треба би зладити книжочку для родичів, малий poradnik у вихованні дітей, яка подавала би найважливіші вказівки про виховання серед тутешніх умов, а також переконливі аргументи за потребою вдер-

жання нашого морального світогляду, вивчення рідної мови, історії й культури й запевнення дітям солідної фахової, а також по змозі й високої освіти. Книжочка повинна бути якнайкраще опрацьована і давати якісно максимум того, на що ми всілі спромогтися. Є всі дані думати, що при тих труднощах, які родичі мають тут з дітьми, книжка мала би широкий збут.

Українська школа

Другим виховним чинником є наша школа. Думаю тут про нечисленні справді українські щоденні школи і про курси українознавства під управою Рідної Школи, а також про *наші* дошкілля. Курси українознавства чи не найвартісніше з усього, що маємо тут у виховній ділянці. Треба тільки творити їх всюди, де є досить наших дітей і піддержувати так, щоби там де є курси не було ні одної української дитини, яка з них не користала би. Перевести те в діло, це завдання батьківських комітетів і

добре зорганізованої публичної опінії.

Щоби вирвати дітей з-під нездорового впливу вулиці, треба поширити сітку дошкільних садків і пошкільних забавових приміщень з відповідною виховною опікою для тих дітей, яких родичі обоє вдень працюють. Для одного і другого можлива самовистарчальна фінансова розв'язка, зовсім приємлива для родичів. Ще найбільші труднощі могли би бути з приміщенням, які на ту ціль не дуже то легко винаймати. Одна з тимчасових розв'язок, це поміч існуючих наших організацій своїми домівками, які в день стоять і так порожні.

Батьківські комітети.

Їх треба би творити всюди, де є українські родини з дітьми. Завданням тих комітетів було би пильнувати справи виховання дітей і опіки над ними в даній місцевості. До них належало би організування дошкільних садків, пошкільних приміщень для дітей, яких обоє родичі вдень працю-

ють, курсів українознавства, евіденція дітей в загальних школах і поміч родичам у домашнім вихованні дітей. Батьківські комітети повинні стояти у тіснім контакті з Рідною Школою як своїм надрядним осередком і всіма виховними чинниками в даній місцевості, отже нашими школами, садками й пошкільцями, а також з нашими жіночими організаціями, які повинні б справі опіки над дітьми присвячувати більше уваги, як досі.

Парохіяльні школи. Декуди вони є трохи українські, декуди більше з назви. В тім другім випадку конечно скріплювання нашого здорового національного впливу, через піддержку високо-вартісних учителів патріотів і збільшування їх скількості, через поширення особистого контакту нових громадян зі старими місцевими учителями.

Неукраїнські школи. В них конечно перевести поголовну евіденцію наших дітей і батьків. Творити місцеві батьківські комітети зі згаданими попередньо організаційними завданнями.

Молодечі організації. Вони охоплюють нині коло третину молоді, з-поміж нової еміграції, зі старої ще менше. Коло дві третини зовсім незорганізовані, стоять під розкладовими впливами оточення. Потрібна акція за їх притягненням. Молодечі організації ведуть її зовсім мляво, кожна окремо для себе. Конечна постійна співпраця наших молодечих організацій через постійно діючий координаційний комітет. *Мета:* спільна пропаганда за зростом членства, евіденція ще незорганізованих, розбудова здорових спортових і інших виховних можливостей. Конечна підтримка тієї акції громадянством як вислід зрозуміння, що приналежність дітей до наших молодечих організацій це високовартісний громадянський вишкіл і безпека проти впливу генгів і взагалі молодечої злочинності. Вплив на батьків в тім напрямі повинен іти не тільки з батьківських комітетів, але й з інших організацій, з преси і з церковної амвони.

Церква. Великі виховні можливості амвони треба ще більше як

досі використовувати для нашого національного й морального збереження. Потрібно більше добрих проповідників, і видання добрих актуальних проповідей, що поборювали би культ золотого тельця й ренегатство і вчили, що правдивий християнин тільки той, хто любить ближнього, себто служить своєму народові. Конечний ближчий особистий контакт інтелігентів з тут уродженим духовенством і збільшування його зацікавлення українською проблематикою, історією й культурою. Незалежно від того потрібне тверде й послідовне обстоювання громадянством вимоги національного характеру нашої церкви і її шкіл. Духовенство інших етнічних груп: польське, хорватське, грецьке, ірландське, італійське й жидівське національно характерне й високо патріотичне. Не має оправданої причини, чому в нас мало би бути інакше. Немає найменшого сумніву, що національний індіферентизм, обрядові нетерпимости і церковні усобиці ослаблюють вплив церкви серед вірних

і влегшують підривну роботу Москви й большевизму.

Преса. Більшість з досі сказаного залишиться тільки мрією, якщо не зуміємо забезпечити йому піддержки нашої преси. Вся вона без виїмку повинна взяти справу збереження моральної і суспільної вартості наших дітей за свою, раз-у-раз відкликатися до чести батьків і сердець матерей і формувати тверду, безпощадну громадську опінію в тих справах.

Радіо й телевізія. Щоби могли дістатися щодня до кожної української хати, говорити й до тих, що їх ніколи не досягає газета, бо вони її не читають, м. ін. великої частини жіноцтва, потрібні власні українські радієві авдиції, а зчасом і власна радіостанція. Той спосіб інформації дорогий і тому нині ще мало нами використаний. Але це не значить, що він неможливий і що не треба брати його під увагу. Навпаки, ми мусимо усвідомити, що це найсильніший виховний чинник, постійно думати про його вико-

ристання і шукати доріг до цього.

Література. Про її роллю в історії нашого відродження, вплив на людські почування і спосіб думання, хіба не треба говорити. Нині ми знов потребуємо її помочі. Письменники, що мають амбіцію й обов'язок бути важною частиною духового проводу нашої громади повинні перші зачати кампанію за її оздоровлення, боротьбу проти переросту матеріалізму й його наслідків. Це їх завдання вчити наших людей усвідомляти власну вартість, простувати хребет і бути собою.

Маємо трохи діточої літератури і „Веселку”. Потрібна сильна піддержка з боку громадянства і родичів і дбайливість тих останніх, щоби діти добре й без труду читали по українськи і все мали свіжу українську книжку. Варто було би використати й чужі літератури, повишукувати в них твори (повісти), яких героями були люди, що виростили серед чужого оточення, та залишилися вірні своєму народові. Треба би подбати про відповідну рекля-

му тих творів і бодай ті з них, які написані зрозумілими в нас мовами, зробити доступними для нашої молоді й решти ромадянства. Ще більше придався би наш власний роман з тематикою того рода на тлі тутешнього середовища.

Театр. Виховні можливості театру величезні і треба нам їх використати. Маємо талановитого директора й режисера, був і ряд добрих артистів. Бракує нам вартісних з виховного погляду пєс і грошей. Одно і друге мусимо zorganizувати. Про пєси вже треба думати, оригінальні і перерібки чужих придатних до специфічних наших потреб. Маю на думці пєси, що будили би пошану для справжніх моральних величин, героїзму, посвяти, і погорду для захланности й егоїзму. Відносно фондів потрібне створення якогось більшого гурту прихильників українського театру й налагодження систематичної пропаганди в прєсі й поза нею.

Кіно нині приносить нам більше шкоди, як пожитку. Не пустити молоді взагалі до кіна, пра-

ктично неможливо. Але фільми є ліпші й гірші. Можна би спробувати помагати родичам і школі спрямовувати дітей на ліпші. Треба би налагодити постійну власну інформацію у нашій прєсі про вартісні з нашого погляду фільми.

Наші власні фільми, покищо музика будуччини. Тимчасом треба би використовувати фільм до репродукції вартісніших вистав нашого театру по інших скупченнях нашої еміграції. Що такий фільмований театр при відповідній постановці може залишати навіть дуже сильне вражіння, доказує відома фільмована театральна вистава Софоклевого Короля Едипа.

Чужий досвід

Дотепер вся наша тутешня громадська робота спирається виключно тільки на нашим власним досвіді. Ми майже зовсім не користуємо з досвіду других тутешніх, старших як ми еміграцій. Зокрема в ділянці національного виховання й національного

збереження треба нам зазнайомитися з досвідом тих етнічних груп, що вже довше тут як ми і краще від нас держаться: ірландці, жиди, греки, скандинавці, німці й поляки. Треба би налагодити плянове досліджування і студіювання метод, якими вони працюють.

Координація виховних заходів

Ми переглянули ті ділянки, де ми вже щось робимо в напрямі опіки над молоддю і згадали ще невикористані можливості. Як видно з того перегляду в дотеперішних наших заходах (поза Рідною Школою й українознавчими курсами) небагато є порозуміння і співпраці. Для успішного запобігання зовнішнім розкладовим впливам потрібний осередок, який звязував би разом, плянував і координував роботу вже діючих чинників і дбав про допомогу інших, досі неактивних в тім напрямі. Такий осередок опіки над молоддю треба нам створити. Щоби оминути зтяжну і коштовну процедуру

реєстрації ще одного товариства, вказане дочепити його як автономний відділ до котроїсь з існуючих наших організацій, що мають право на таку діяльність. Розгляд різних можливостей виявив, що найліпше надається до того „Самопоміч“, з огляду на її статутіві управління, безпартійність, повагу в громаді і ряд філій у більших наших скупченнях. Форма приналежности могла би бути подібна як централі курсів українознавства, яка також діє в оперті на „Самопоміч“. Головна Управа „Самопоміч“ заявила готовість піти назустріч.

Мабуть ще ніколи не мали ми поза межами рідного краю стільки освічених і стільки засібних українців як нині. Одно й друге разом дає величезні можливості політичної допомоги рідному краю і поборювання впливів Москви. На жаль ті нагоди не спожитковані навіть у двадцятій частині. Відставання й розклад більшості молоді загрожує взагалі скорою їх утратою. Щоби запобігти тому, використати ті

великі спроможності, конечно ду-
хова мобілізація українських емі-
грантів. Найпекучіша вона пере-
довсім у виховній ділянці. Йде
про наших дітей, найдорожче що
маємо, тож ставаймо разом до
оборони. Щирім правильне зро-
зуміння тих справ серед нашої
громади. Творім батьківські ко-
мітети та відділи опіки над мо-
лоддю і щиро піддержуймо їх
працю.

Пишіть, що думаєте про пору-
шені тут справи, подавайте свої
завваги і пропозиції.

Листи шліть на адресу:

“SELFRELIANCE”

68 E 7th St., New York 3, N. Y.